

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 24. novembar 2011. god.
Br. ref.: RK158/11

REŠENJE O NEPRIHVALJIVOSTI

u

slučaju br. KI 99/10

Podnosilac

H.C. "Emin Duraku" A.D.

Ocena ustavnosti odluke o privatizaciji u talasu 45-A i 46, od 7. septembra 2010. god., odnosno 4. oktobra 2010. god., donete od strane Kosovske agencije za privatizaciju

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Kadri Kryeziu, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Ivan Čukalović, sudija
Gjyljeta Mushkolaj, sudija i
Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je akcionarsko društvo H.C. Emin Duraku u Đakovici, koje propisno zastupa šef odbora Myrteza Dyla iz Đakovice.

Osporena odluka

2. Odluku koju osporava podnosilac zahteva je odluka o privatizaciji, talas 45-A od 7. septembra 2010. god. i talas 46. od 4. oktobra 2010. god., od strane Kosovske agencije za privatizaciju (u daljem tekstu: „KAP“), koji su objavljeni na veb stranici KAP-a istog dana.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva tvrdi da je odluka KAP-a o privatizaciji Akcionarskog društva H.C. Emin Duraku u suprotnosti sa:
 - a. članom 7. [Vrednosti] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Ustav“);
 - b. članom 46. [Zaštita imovine] Ustava;
 - c. članom 6.1 [Pravo na pravično suđenje] u vezi sa članom 13 [Pravo na pravno sredstvo] Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama (u daljem tekstu: „EKLJP“) o nedonošenju presude u razumnom vremenskom roku;
 - d. članom 5. [Pravo na slobodu i sigurnost] EKLJP-a; i
 - e. članom 1. [Zaštita imovina] Protokola 1 EKLJP-a.
4. Dalje, podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Sud“) da uvede privremene mere, time što bi zabranio ili odložio prodaju:
 - a. Novo preduzeće Emin Duraku Edico D.O.O. Đakovica i Novo preduzeće Emin Duraku, Industrijski kompleks, D.O.O. u talasu 45-A; i
 - b. Novo preduzeće Emin Duraku, kompleks magacina Đakovica u talasu 46.

Pravni osnov

5. Član 113.7 Ustava, čl. 22. i 27. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (br. 03/L-121) (u daljem tekstu: „Zakon“) i pravilo 54. 55. i 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Poslovnik o radu“).

Postupak pred Sudom

6. Dana 8. oktobra 2010. god., podnosilac zahteva je podneo zahtev Sudu.
7. Predsednik je 16. decembra 2010, nalogom br. GJR. 99/10, imenovao sudiju Gjyljetu Mushkolaj za sudiju izvestioca. Istoga dana, nalogom br. KSH. 99/10, predsednik je imenovao Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Altay Suroy i Snezhana Botusharova.
8. Dana 17. januara 2011. god., zahtev je prosleđen Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: „Posebna komora“).
9. Zahtev je 11. februara 2011. god. prosleđen KAP-u.
10. Dana 27. aprila 2011. god., zahtev za dodatne dokumente poslat je Posebnoj komori, koja je 6. maja 2011. god. odgovorila da slučaj nije još rešen pred Posebnom komorom.
11. Podnosiocu zahteva je 27. aprila 2011. god. poslat zahtev za dodatna dokumenta, na koji on do sada nije odgovorio.

12. Istog dana, KAP-u je poslat zahtev za dodatna dokumenta, na koji je odgovorio 4. maja 2011. god. navodeći da:
 - a. Dana 29. aprila 2010. god., odbor direktora KAP-a je usvojio izveštaj radne grupe da je podnosilac zahteva društveno preduzeće;
 - b. Dana 2. novembra 2010. god., Posebna komora Vrhovnog suda (odluka SCC-08-0237) je odobrila zahtev podnosioca zahteva za privremene mere. Sledstveno, KAP je odobrila zahtev podnosioca zahteva za privremene mere. KAP je stoga obustavila ceo postupak u vezi sa podnosiocem zahteva u pogledu privatizacije.
13. KAP je 3. juna 2011. god. dostavila dodatne dokumente ovom sudu navodeći da je Žalbeno veće Posebne komore 19. maja 2011. god. poništilo odluku Pretresnog veća Posebne komore o privremenoj meri i naložilo Pretresnom veću da ponovo presudi o zahtevu za privremenu meru.
14. Dana 4. oktobra 2011. god. Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku za neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

15. 1991. godine, Radnički savet (najviša vlast društvenog preduzeća) je odlučio da transformiše društveno preduzeće (u daljem tekstu: „DP“) „Emin Duraku“ u Đakovici u Akcionarsko društvo (A.D.) – privatnu kompaniju – sa radnicima kao vlasnicima akcija. Nakon ovoga, sa radnicima Emina Durakua zaključeni su ugovori o prodaji akcija.
16. DP „Emin Duraku“ je 31. decembra 1991. god. registrovano kao A.D. pred Privrednim sudom u Đakovici i kao takvo je takođe registrovano u UNMIK-ovoj kancelariji za registraciju 2000. godine.
17. Dana 19. novembra 2002. god., podnosilac zahteva je podneo zahtev Udruženju pravnika Kosova, Privrednoj komori Đakovice tražeći profesionalno mišljenje u vezi sa pravnom valjanošću vlasničke transformacije bivšeg DP-a Đakovice vršene tokom 1991-1993. godine.
18. Udruženje pravnika je 22. novembra 2002. god. odgovorilo na zahtev podnosioca odlučivši da je transformacija bivših DP-a Đakovice, koja je izvršena u skladu sa Zakonom o preduzećima (Službeni list SFRJ 77/1988), bila zakonita i legitimna i kao takva transformacija je valjana.
19. 2006. godine, podnosilac zahteva je uložio žalbu pred Okružnim privrednim sudom u Prištini, tražeći od istog da naloži Kosovskoj agenciji za registraciju trgovina pri Ministarstvu za trgovinu i industriju (u daljem tekstu: „KART“) da registruje DP Emin Duraku.
20. Okružni privredni sud je 24. maja 2006. god. odobrio žalbu podnosioca zahteva i naložio KART-u da registruje podnosioca zahteva (III. C. br. 131/2006).
21. Dana 13. jula 2007. god., Kosovska poverilačka agencija (prethodnik KAP-a) poslala je preduzećima Đakovice predlog za reformisanje društvenih preduzeća Đakovice. Kosovska poverilačka agencija (u daljem tekstu: „KPA“) je predložila:
 - a. Da se prodaju na otvorenom tenderu sve akcije u društvenom vlasništvu (ostatak), u svim slučajevima kada to ne prekorači 50 % od ukupnog kapitala preduzeća;

- b. Sve prethodne obligacije ostaju kod preduzeća pri čemu od dohotka dobijenog od prodaje akcija/kapitala u društvenoj svojini/radnika 20% treba da se dodeli radnicima u skladu sa Uredbom UNMIK-a 2003/13;
 - c. Kao preduslov za sprovođenje ove opcije, treba prethodno da se utvrdi da je transformacija obavljena u skladu sa primenljivim zakonom, i treba da se utvrdi da transformacija nije urađena u suprotnosti sa EKLJP-om; i
 - d. U slučaju kada je izvršena transformacija manje od 50 % akcija, preduzeće treba da se proda u skladu sa standardima KPA za spin off.
22. Društvena preduzeća iz Đakovice su 3. avgusta 2007. god. poslala protivpredlog KPA-u sa malim izmenama:
- a. Procenat kapitala koji nije bio transformisan u akcionarsko društvo može da se privatizuje;
 - b. Akcionari akcionarskog društva imaju pravo na otkup akcija;
 - c. Za akcije koje nisu prenesene treba da se ponovo raspiše tender u nekom drugom krugu u početku oktobra 2007. god.;
 - d. Sve prethodne obligacije treba da se raspodele proporcionalno prema procentu transformacije kapitala utvrđenog u reviziji. Od drugog dohotka dobijenog od prodaje akcija radnicima, iznos od 20 % će se dodeliti radnicima u skladu sa Uredbom UNMIK-a 2003/13; i
 - e. Treba da se utvrdi da li je transformacija preduzeća u akcionarska društva urađena u skladu sa primenljivim zakonima i da nije u suprotnosti sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima.
23. Podnosilac zahteva je 22. jula 2008. god. podneo žalbu Posebnoj komori navodeći da DP treba da se smatra za akcionarsko društvo.
24. Dana 29. aprila 2010. god., odbor KAP-a je odlučio da je Emin Duraku bio društveno preduzeće.
25. Podnosilac zahteva je 20. jula 2010. god. podneo zahtev Veću za razmatranje KAP-a da poništi odluku odbora KAP-a prema kojoj se Emin Duraku smatra za DP.
26. Dana 10. avgusta 2010. god., Odbor direktora Izvršnog organa Skupštine Đakovice je predložio KAP-u da obustavi odluku o privatizaciji Emina Durakua u talasu 45A dok se ne završi procedura revizije jer društvo nije bilo podvrgnuto proceduri revizije ili dok se ne završi sudski postupak pokrenut tužbama koje je podnosilac zahteva podneo Posebnoj komori 2008. godine. (br. 134/2010)
27. Dana 28. avgusta 2010. god., podnosilac zahteva je tražio od Posebne komore da uvede privremenu meru protiv prodaje nepokretne imovine i druge imovine podnosioca zahteva putem privatizacije.
28. KAP je 7. septembra 2010. god. doneo odluku da u talasu 45A privatizuje:
- a. Novo preduzeće Emin Duraku, Edico D.O.O. Đakovica; i
 - b. Novo preduzeće Emin Duraku, Industrijski kompleks, D.O.O.
29. Dana 4. oktobra 2010. god., KAP je doneo odluku da privatizuje u talasu 46:
- a. Novo preduzeće Emin Duraku, kompleks magacina D.O.O. Đakovica
30. Posebna komora je 2. novembra 2010. god. odobrila zahtev za privremenu meru dok ne donese konačna odluka. Na osnovu ove odluke (SCC-08-0237), KAP-u je zabranjeno da

preduzima akcije za privatizaciju podnosioca zahteva. KAP je uložila žalbu na odluku o privremenoj meri pred Žalbenom većem Posebne komore.

31. Žalbeno veće Posebne komore je 19. maja 2011. god. odobrilo žalbu KAP-a i poništilo odluku Pretresnog veća Posebne komore nalažući Pretresnom veću da ponovo presudi o zahtevu za privremenu meru (Odluka ASC – 10 – 0088).
32. Iz spisa predmeta, Sud primećuje da postupak ponovnog suđenja o privremenoj meri još nije završen pred Pretresnim većem Posebne komore. Takođe nije još odlučeno o tužbi od 22. jula 2008. god. podnetoj Pretresnom veću Posebne komore.

Navodi podnosioca zahteva

33. Podnosilac zahteva tvrdi da je transformacija Emina Durakua izvršena u saglasnosti sa tadašnjim primenljivim zakonima (takozvani „zakoni Markovića“):
 - a. Zakon o preduzećima, Službeni list SFRJ br. 77/88, 40/89, 46/90 i 61/90;
 - b. Zakon o Službenom listu SFRJ-a, br. 42/90 i 61/90;
 - c. Zakon o vrednosnim papirima, Službeni list SFRJ, 64/89;
 - d. Zakon o društvenom kapitalu, Službeni list SFRJ, br. 84/89 i 46/90;
 - e. Zakon o isplati ličnih dohodaka, Službeni glasnik SFRJ, 37/90.
34. Pored toga, podnosilac zahteva tvrdi da je njegov ovlašćeni zastupnik nekoliko puta uputio usmene i pismene zahteve tražeći priznanje kompanije.
35. Navodno, dosadašnje mere preduzete od strane službenika KPA su oštetile preduzeće i prouzrokovale gubitke zbog nedefinisanog statusa.

Preliminarna ocena prihvatljivosti zahteva

36. Podnosilac zahteva se žali da je odluka KAP-a da privatizuje H.C. Emin Duraku u suprotnosti sa članom 7. [Vrednosti], članom 46. [Zaštita imovine] Ustava; članom 6.1 [Pravo na pravično suđenje] u vezi sa članom 13 [Pravo na delotvorni pravni lek], članom 5. [Pravo na slobodu i sigurnost] EKLJP-a i članom 1. [Zaštita imovine] protokola 1 EKLJP-a.
37. Međutim, da bi zahtev bio prihvatljiv, podnosilac zahteva mora najpre da pokaže da je ispunio sve uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom, Zakonom i Poslovníkom o radu, naročito da je podnosilac zahteva iscrpeo sva pravna sredstva koja su po primenljivom zakonu na raspolaganju, kao što se zahteva članom 113. stavom 7. Ustava i članom 47. stavom 2. Zakona.
38. Obrazloženje za pravilo iscrpljenosti je da se pruži mogućnost dotičnim organima, uključujući i sudove, da spreče ili isprave navodnu povredu Ustava. Ovo pravilo se zasniva na pretpostavci da će pravni poredak Kosova obezbediti delotvorna pravna sredstva protiv kršenja ustavnih prava (vidi, Rešenje o neprihvatljivosti: Univerzitet AAB-RIINVEST D.O.O., Priština protiv Vlade Republike Kosovo, od 27. januara 2010. god. i, *mutatis mutandis*, ESLJP, Selmouni protiv Francuske, br. 25803194, odluka od 28. jula 1999. god.).
39. Što se tiče ovog zahteva, Sud primećuje da Sudsko veće Posebne komore nije još donelo odluku u vezi sa tužbom podnosioca zahteva podnetom 22. jula 2008. god.
40. Pod ovim okolnostima, Sud smatra da podnosilac zahteva nije iscrpeo sredstva koja su mu na raspolaganju po primenljivim zakonima na Kosovu shodno članu 113. stavu 7. i članu 47. stavu 2. Zakona.

Ocena zahteva za privremenu meru

41. Što se tiče zahteva za privremene mere koji je podnosilac uputio Sudu, Sud se poziva na član 27. Zakona i tačnije na pravilo 54. (1) Poslovnika o radu, kojim je predviđeno da, uvek kada upućivanje nije rešeno pred Sudom i kada Sud nije presudio o merodavnosti predmeta, strana može zahtevati uvođenje privremenih mera. Međutim, uzimajući u obzir da je zahtev proglašen neprihvatljivim, podnosilac zahteva nema pravo da zahteva uvođenje privremenih mera po pravilu 54. (1).

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, u skladu sa članom 113. stavom 7. Ustava, članom 47. stavom 2. Zakona i pravilom 56. stavom 2. Poslovnika o radu, dana 23 novembar 2011. god.,

ODLUČIO

- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. DA ODBIJE zahtev za privremene mere;
- III. Ova odluka će biti dostavljena strankama i biće objavljena u Službenom listu u skladu sa članom 20. stavom 4. Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Predsednik Ustavnog suda

Dr. Gjyljeta Mushkolaj

Prof. Dr. Enver Hasani